

Dioon edule (Dión jedlý)

synonyma: *Dioon aculeatum*, *D.* var. *lanuginosum*, *Dioon imbricatum*, *Dioon strobilaceum*, *Dioon strobilosum*, *Macrozamia littoralis*, *Macrozamia pectinata*, *Platyzamia rigida*, *Zamia maeleni*

čeleď: *Zamiaceae*

oblasti: Hidalgo, Honduras, Nikaragua, Nuevo León, Querétaro, San Luis Potosí, Tamaulipas, Veracruz

Roste v Mexiku podobě dvoudomé stálezelené rostliny. Kmen dorůstá výšky 1 - 2 (i 4)m při průměru 20 - 45cm, občas může být poléhavý, celková šířka je pak 1,5 - 3m. Listy jsou bohaté, tuhé, zelené až sivozelené, lichozpeřené, dlouhé 0,6 - 1,5m, široké 14 - 20cm, v mládí mírně bíle ochlupené, řapíky jsou 1/2kulaté, dlouhé 3 - 13cm, zpeřené, tvořené 80 - 130ti páry lístků, vlastní lístky úzce kopinaté, zašpičatělé, u vrcholu se překrývají, dlouhé 6 - 14cm, široké 0,5 - 1,1cm a mírně podvinuté. Samičí šištice vyrůstají samostatně, jsou vzpřímené, vejčité, plstnaté, dlouhé 25 - 29cm, široké 19 - 24 (i 30)cm, stopka má délku 4 - 5cm, samčí šištice vyrůstají samostatně, jsou válcovité, dlouhé (17,5 -) 20 - 30cm, široké 60 - 75cm, nahnědle plstnaté a stopky mají délku 3 - 3,5cm. Plodem je vejčité žluté semeno dlouhé 10 - 12mm. Semena se používají k výrobě mouky. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. *angustifolium* - Nuevo León, Tamaulipas; kmínky kratší, vysoké do 30 - 40cm; lístky dlouhé 6 - 11 (i 16)cm, široké 4 - 6mm, sivozelené; samčí šištice při rašení vzpřímené, hnědošedě plstnaté, dlouhé 20cm a široké 7,5cm
- var. *edule* - stonek vysoký až 3m při průměru 25 - 40cm; listy tmavězelené, mají délku 1 - 1,4m, šířku 17 - 20cm, tvořené 80 - 130ti páry lístků o délce 7 - 12cm, šířce 5 - 9mm; samičí šištice vejčité, dlouhé 25 - 30cm, široké 20 - 24cm, samčí šištice válcovité, dlouhé 17 - 20cm, široké 6 - 7cm; semena bleděhnědá, kulovitá, dlouhá 2,4 - 3cm, široká 1,9 - 2,2cm
- var. *imbricatum* - listy trnitě pilovité, široké do 6mm, překrývající se, řapíky ochlupené, vzpřímené
- 'Jacala' - výška do 3m, zpravidla poléhavý kmínek; listy dlouhé 1,2m, lístky dlouhé 7,6 - 10cm, široké 0,6 - 1,3cm, podvinuté; samčí šištice holé; pomalý růst
- f. *lanuginosum* - listy vzpřímené, ochlupené, lístky jemně pilovité, překrývající se
- 'Palma Sola' - kmínky střední; listy dlouhé 0,9 - 1m, široké 16 - 17cm, kýlnaté
- 'Querétaro' - výška 1,2m; listy mírně zkroucené, dlouhé 85cm, široké 20cm, podvinuté, v mládí modrošedé
- 'Rio Verde' - výška 1,5 - 1,8m, průměr kmene 23cm; listy dlouhé 1,2m, široké 17cm, v mládí modrošedé
- 'Valles' - výška kmínku 30cm, bohatě odnožuje; listy dlouhé 55 - 58cm, široké 10cm; samičí šištice dlouhé 14cm, široké 9cm, plstnaté, samčí šištice dlouhé 5,5 - 8cm, široké 3 - 4cm

Pro pěstování používáme písčité substrát, do kterého i vyséváme semena.

Množí se semeny. Horní část semen by měla zůstat nad povrchem. Dobře snáší delší období sucha.

<https://www.rostliny.net/>